

Erőművek összehasonlítása EROI index alapján

Az EROI (**Energy Returned on Invested**) index megmutatja, hogy az erőmű a teljes üzemképes élettartama során a befektetett energia hányszorosát szolgáltatja vissza hasznosítható villamos energiaként

A befektetett energia összetevői:

1. A beruházás során felhasznált energia
2. Az erőmű üzemeltetéséhez és a karbantartáshoz felhasznált energia
3. Az élettartam végén az erőmű felszámolásához felhasznált energia

Az EROI index kiszámításánál a befektetett energiát annak forrása és/vagy a piaci ára alapján nem súlyozzák, és a megtermelt villamos energiát sem súlyozzák az előállítás technológiája alapján

Az $R < 7$ EROI index azt jelenti, hogy állami szinten a villamos energia termelésbe több társadalmi erőforrást kell befektetni, mint amennyit visszakapunk, emiatt a társadalom nem gazdagodik, hanem szegényedik

Ha egy erőmű teljesítménye ingadozik, szükség van a villamos energia átmeneti tárolására, a tároló berendezés létrehozása és működtetése pedig az erőművekhez hasonlóan energia befektetést igényel

A tároló beruházásba befektetett energia összetevői

4. A tároló berendezés megépítése során felhasznált energia
5. A tároló berendezés üzemeltetéséhez felhasznált energia
6. Az élettartam végén a tároló berendezés felszámolásához felhasznált energia

A tároló úgy nyeri vissza a befektetett energiát, hogy a tárolási kapacitását „bérbe adja” a villamos erőműnek, és annyi energiát kap cserébe, hogy a befektetett energia megtérüljön

Az erőműre érvényes EROI index kiszámításakor az így átadott energiát is hozzá kell adni az erőmű által befektetett energiához

Az alábbiakban példák következnek néhány erőmű típusra

Hagyományos hőerőmű

A befektetett energia legnagyobb részét a szén kibányászása, és a helyszínrre szállítása teszi ki.

Nem mindegy, hogy milyen szenet használunk, és az sem, hogy felszíni vagy mély művelésű bányából nyerjük a szenet.

Az elemzéshez felhasznált hőerőmű típusok esetén:

Kapacitás kihasználás:

7500 üzemóra/év

Élettartam: 50 év

EROI index: 29-31 között

Befektetett energia megoszlása:

Beruházás: 8,2 – 11,5 % között

Üzemeltetés: 88,1 – 91,4 % között

Felszámolás: kb. 0,4 %

Gázturbinás erőmű

Földgáz üzem esetén a befektetett energia túlnyomó része a földgáz kitermelése és tisztítása

Gabona alapú biogáz üzem esetén pedig a szántás, vetés, műtrágyázás, növényvédelem, betakarítás

Az elemzéshez felhasznált gázerőmű típus esetén

Kapacitás kihasználás: 7500 üzemóra/év Élettartam: 35 év EROI földgázzal: 28 EROI biogázzal: 3,5	Befektetett energia megoszlása	
	Földgáz üzem	Biogáz üzem
Beruházás	1,8%	2,3%
Üzemeltetés	98,1%	97,6%
Felszámolás	0,1%	0,1%

Fotovoltaikus erőmű

A befektetett energia túlnyomó részét képezi megfelelő tisztaságú szilícium előállítása, valamint a napelem táblákhoz szükséges anyagok gyártása

Az EROI index attól is függ, hogy a napelem táblákat tetőre szerelik, vagy zöldmezős beruházásról van szó, és hogy amorf kristályos vagy polikristályos napelemeket használnak

Az EROI indexet jelentősen befolyásolja, hogy szükséges-e szivattyús tároló

	EROI index	
	Tárolás nélkül	Tárolóval
Kapacitás kihasználás: 1000-1500 üzemóra/év	Tetőre szerelve 2,3–4,0	Tárolóval 1,5–2,3
Élettartam: 15–25 év	Zöld mezős 2,1–3,8	Tárolóval 1,6–2,3

Naptorony erőmű

Két erőmű típust vizsgáltak, hipotetikusan a Szaharába telepítve, ahol ez éves besugárzás 2340 kWh/m^2

1. Parabola tükrök és fenil hűtés
2. Síktükrök és vízgőz hűtés

Nro	EROI index		energia befektetés megoszlása	
	tárolás nélkül	tárolóval	beruházás és bontás	üzemeltetés
1	21	9,6	74 %	26 %
2	17	8,2	93 %	7 %

Szélturbina

A befektetett energia túlnyomó része a beruházáshoz és az élettartam végén esedékes bontáshoz kötődik

A vizsgált 1,5 MW teljesítményű szélerőmű Németországban a tengerparton épült fel

Típusjelzés: ENERCON E-66

Kapacitás kihasználás: 2000 üzemóra/év	energia befektetés megoszlása		EROI index	
	Élettartam: 20 év	beruházás és bontás	97,8 %	tároló nélkül
üzemeltetés		0,2 %	tárolóval	4,0

Egy szélviharban tönkrement másik német szélturbina adatai

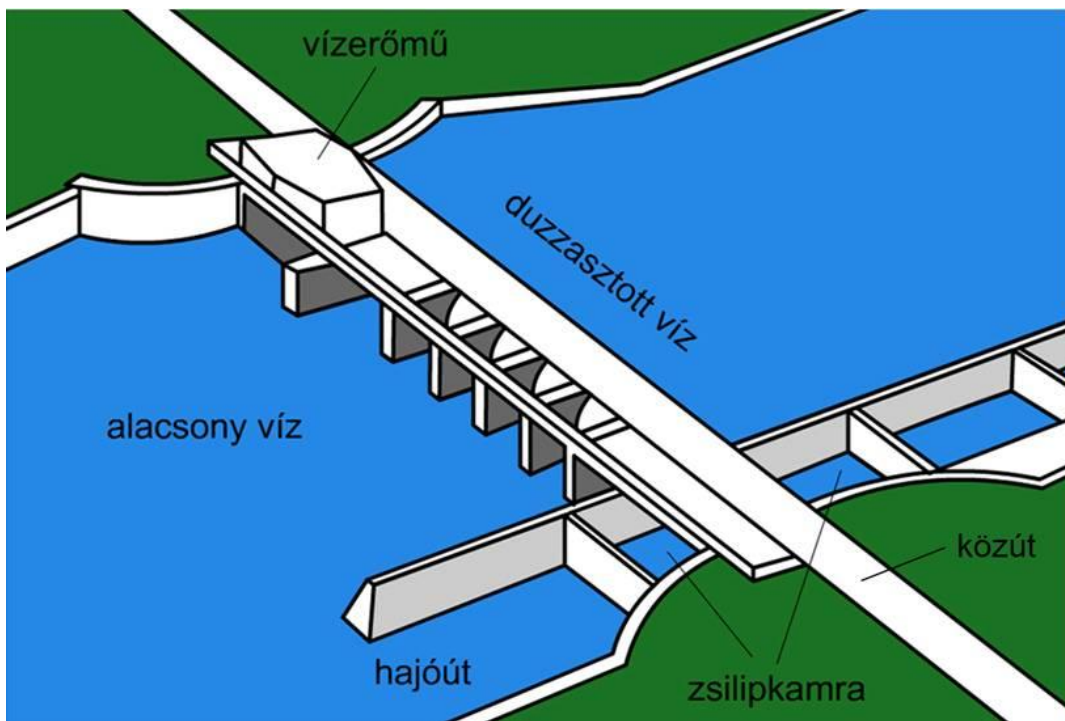
Forrás: Dr. Petz Ernő tanulmánya

**A szélturbina típusa:
ENERCON E-82**

**Teljesítmény: 3,2 MWatt
Tengelymagasság: 130 méter**

Anyagszükséglet

- **29 tonna kompozit anyag a rotor lapátokhoz**
- **1,3 tonna alumínium**
- **73 tonna öntöttvas**
- **283 tonna acél**
- **1750 tonna beton**

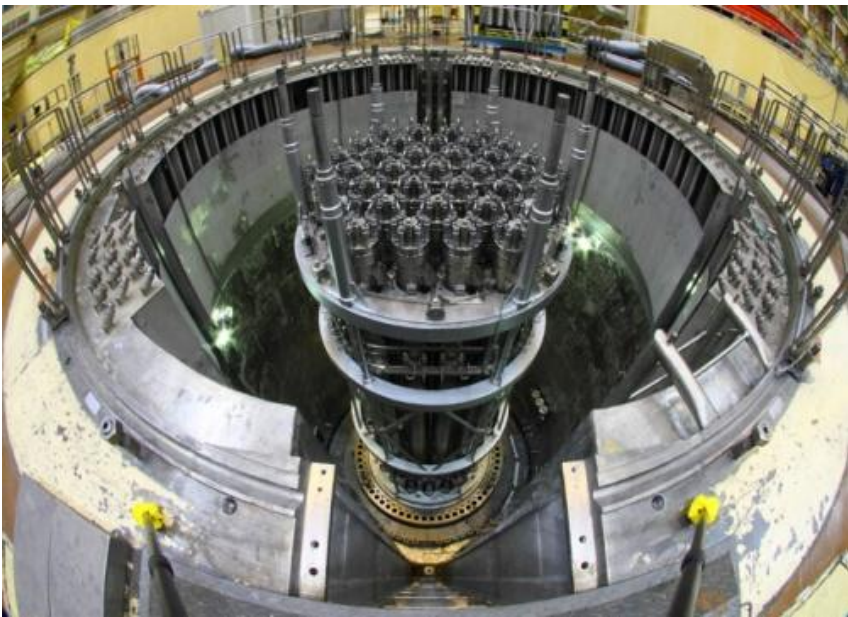

Vízerőmű

A befektetett energia túlnyomó része a beruházáshoz és az élettartam végén esedékes bontáshoz kötődik

A vizsgált 90 MW teljesítményű vízerőmű Új-Zélandon a Waitaki folyón működik

Kapacitás kihasználás: 3000 üzemóra/év Élettartam: 100 év	energia befektetés megoszlása		EROI index	
	beruházás	93,4 %		
	üzemeltetés	3,7 %	tároló nélkül	50
	bontás	2,9 %	tárolóval	35

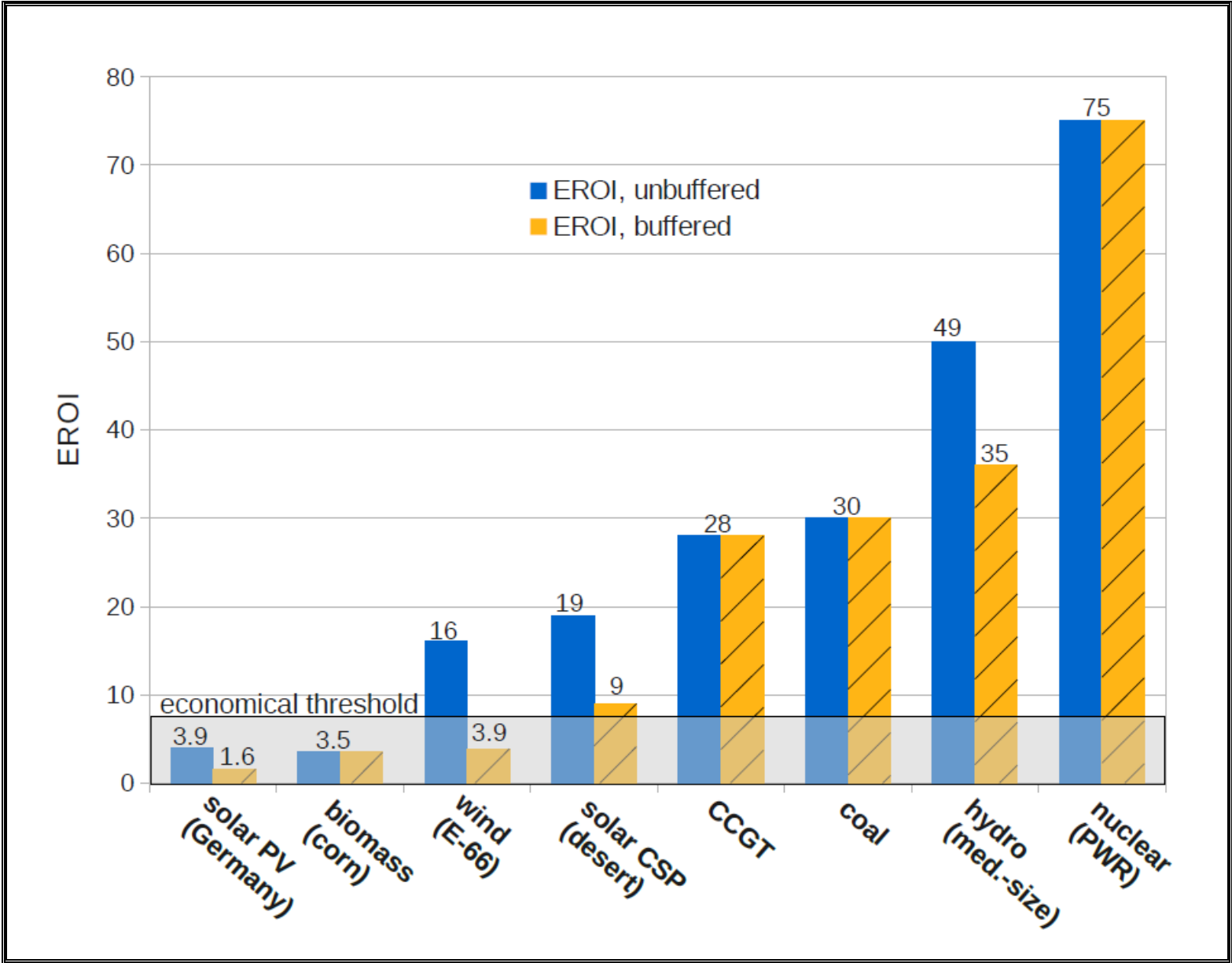

Atomerőmű

A befektetett energia legnagyobb részét az üzemanyag előállítása képezi

A vizsgált meg nem nevezett típusú atomerőmű teljesítménye 1340 MW

Kapacitás kihasználás: 8000 üzemóra/év Élettartam: 60 év	energia befektetés megoszlása		EROI index
	beruházás	13 %	
	üzemanyag	61 %	
	üzemeltetés, karbantartás	22 %	
	bontás	3,7 %	
			75

Az elemzés forrása

Publikáció címe:

Energy intensities, EROIs (energy returned on invested), and energy payback times of electricity generating power plants

Megjelenés helye:

Energy folyóirat, 2013. ápr. 1. szám

Szerzők:

D. Weißbach, G. Ruprecht, A. Huke, K. Czerski, S. Gottlieb, A. Hussein

Forrás:

[.https://doi.org/10.1016/j.energy.2013.01.029](https://doi.org/10.1016/j.energy.2013.01.029)

A folyóiratról adatok itt olvashatók:

<https://www.sciencedirect.com/journal/energy/about/aims-and-scope>